

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA**

DĖL 2014–2020 M. VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2020 M. I KETVIRTĮ (IKI 2020-03-31)

2020-06-01 Nr. NV-1489

Vilnius

Ataskaitos teikėjas: Finansų ministerija.

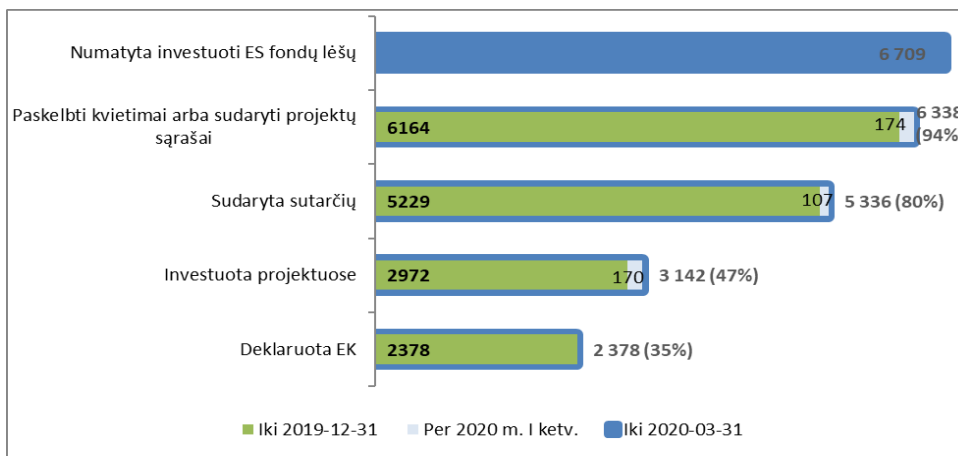
Ataskaitos tikslas: 1) pristatyti ES investicinių fondų 2014–2020 m. veiksmų programos (toliau – veiksmų programa) įgyvendinimo būklę iki 2020-03-31 ir pateikti rekomendacijas ministerijoms dėl spartesnio veiksmų programos įgyvendinimo **2)** pateikti pasiūlymus dėl efektyvesnio veiksmų programos lėšų panaudojimo laiku.

I. Veiksmų programos įgyvendinimo būklė:

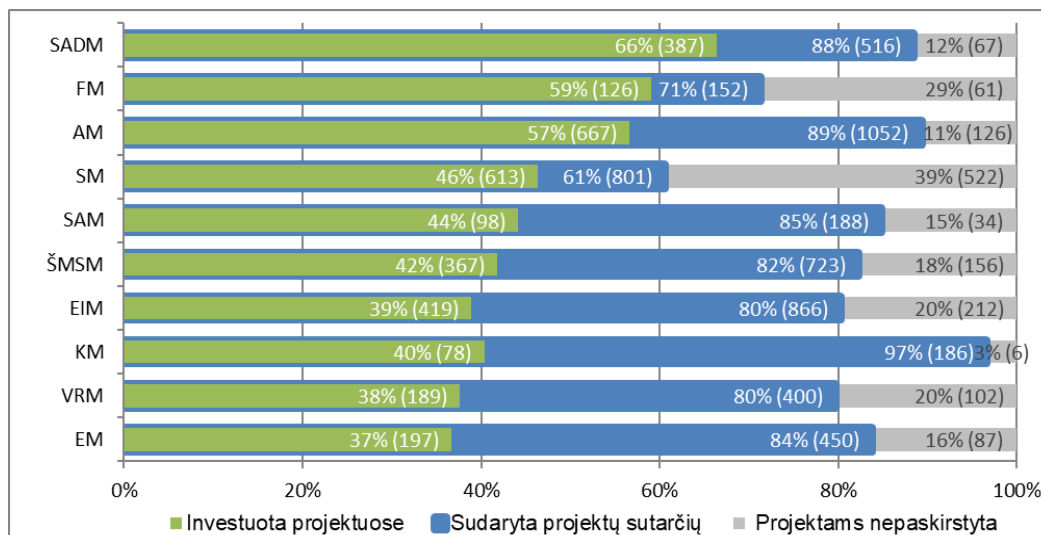
Nuo finansavimo laikotarpio pradžios iki 2020 m. kovo 31 d. suplanuota 94 proc. ES fondų lėšų, projektams paskirstyta 5,3 mlrd. eurų (80 proc.), projektuose investuota suma sudaro 3,1 mlrd. eurų (47 proc.)

Metų pradžioje 2020 m. biudžete buvo numatyta investuoti 1,16 mlrd. eurų ES fondų lėšų. Per 2020 m. I ketvirtį investuota 170 mln. eurų ES fondų lėšų ir tai sudaro 14 proc. 2020 m. asignavimų plano.

Reaguojant į Covid-19 situaciją, visos suplanuotos investicijos buvo peržiūrėtos ir perplanuotos, taip pat perskirstyta 265 mln. nesuplanuotų ES struktūrinių fondų lėšų šioms sritims: sveikatos, užimtumo bei verslo likvidumo užtikrinimui.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje didžiausias pasirašytų sutarčių procentas yra Kultūros ministerijos administruojamose priemonėse ir siekia 97 proc. Mažiausia pasirašytų sutarčių dalis Susisiekimio ministerijos administruojamose priemonėse – 61 proc. **Primintina, kad visos projektų sutartys visai veiksmų programai skirtų lėšų sumai turi būti pasirašytos iki 2020 m. gruodžio 31 d.**

II. ES fondai COVID-19 pasekmių mažinimui

Siekiant investicijas nukreipti į tuos sektorius, kuriuose investicijų poreikis kilo dėl ekstremalios situacijos, visos suplanuotos investicijos buvo peržiūrėtos ir perplanuotos, priimti sprendimai perskirstyti 265 mln. eurų ES struktūrinių fondų lėšų SADM, SAM ir EIM administruojamoms priemonėms (atitinkamai – 20 mln., 54 mln. ir 169,6 mln. eurų). Taip pat sudaryta virškontraktavimo galimybė leido šias lėšas panaudoti nedelsiant.

Taip pat peržiūrėtos ES investicijų spartavimo galimybės ir planuojama, kad 2020 – 2021 m. ES lėšų mokėjimai padidės 195 mln. eurų. Energijos efektyvumo srityje siekiama spartinti Daugiabučių namų modernizavimo programos projektams išmokamas ES ir privačiai pritrauktas lėšas (planuojama galutiniam naudotojams gavėjams per 2020 m. išmokėti 90 mln.). Taip pat siekiant paspartinti ES lėšų patekimo į rinką procesus, palengvintos ir paspartintos ES lėšų investavimo sąlygos: lankstesnis investicijų paleidimas labiausiai Covid-19 paveiktose srityse (atsisakyta daugelio derinimo procedūrų, reikalavimo rengti/tikslinti investicinius projektus, skirtus visuomenės sveikatos krizei įveikti), daugiau apyvartinių lėšų (projekto vykdytojo prašymu, skiriamas avansas, net jei nenumatyta projekto sutartyje, maksimalus avansas projektui didinamas iki 50 %, praplėstas subjektų, kuriems nebereikia teikti avanso garantijos, ratas), greitesni mokėjimai projektuose (per pusę trumpinamas apmokėjimo terminas, mokėjimo prašymus leidžiama teikti dažniau nei iki šiol), projekto veiklos ir patikrinimai gali būti vykdomi nuotoliniu būdu ir kt.

Per 4 savaites nuo pasikeitimų įsigaliojimo iš viso buvo gauta virš 3 500 mokėjimo prašymų (51% daugiau nei įprastai), bendra prašoma išmokėti suma sudarė apie 133,7 mln. eurų.

Tačiau šiame kontekste reikia pažymėti, kad, perskirsčius lėšas, finansavimo neteko kiti sektoriai ir svarbios priemonės kaip darnaus judumo priemonių diegimas, didžiųjų miestų plėtra ir pan. Vien susisiekimo sektoriui buvo sumažintos skirtos lėšos **58,3 mln.** eurų, iš jų miestų darnaus judumo planams įgyvendinti – 11 mln. eurų, miestų plėtrai sumažinta – 11,3 mln. eurų. Šioms sritims lėšos buvo sumažintos ne iš nesusplanuotų lėšų, tačiau nuimant finansavimą iš projektų, kurie buvo įtraukti į regionų ar valstybės projektų sąrašus ir dėl kurių jau buvo pradėtos viešųjų pirkimų procedūros, atliktos studijos ar parengti techniniai projektai.

Dalykinio vertinimo išvada

Siūlytina ataskaitą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė, tel. 8 706 63 750, el. p. sarune.navickaite@lrv.lt